

RANNANTAIKAA...

MÄNTLAHTI - RAKILA - PYÖTSAARI KYLÄKULTTUURILEHTI, PAINOS 250 KPL

UUDET JA VANHAT YHDISTYKSET
ESITTÄYTYVÄT

AA -74

LEADER+ RAHOJEN MYÖHEMMÄT VAIHEET
KARTTA VANHOISTA PAIKANNIMISTÄ
MAAKIRJANUMERO 3 – MÄNTTÄRIN TILA

Vilkasta aikaa yhdistysrintamalla

Kevät on saapunut myös tänne Haminaan tai kesähän se jo taitaa olla. Lämpömittari kipusi 6.5. +26 asteeseen vaikka Kylänlahden rannoilla oli vielä jäätä ja varjopaikoilla lunta. Maaliskuun loppupuolella ja huhtikuun alussa oli hyvät hankikelit. Aamuisin kello yhdeksän kokoontuikin joukko lenkkeilijöitä Kylänrantaan, josta lähdettiin yhdessä jäitä pitkin Pyötsaaren suuntaan. Jäiden lähdettyä on porukka kiertänyt Santaniemen. Jos toivot lenkkiseuraa, liity joukkoon aamuisin klo 9.

Linja-autolla pääsee taas kulkemaan kaupunkiin myös aamulla yhdeksäksi. Muutaman kuukauden joutuivat ihmiset etsimään kuljetusta, mutta maaliskuun alusta tammikuussa lopetettu linja-auto vuoro palautettiin. Ehkä seuraavalla kerralla, kun vuoroja aiotaan supistaa, kysytään myös kylissä asuvien mielipiteitä..

Kyllillämme toimii monta yhdistystä, joiden toimintaa esittelemme tässä lehdessä. Kevään kuluessa syntyi vanhojen yhdistysten lisäksi vielä kaksi uutta.

Rannantaikaa väki ry perustettiin helmikuussa turvaamaan lehtemme riippumaton julkaisu. Huhtikuussa perustettiin Pyötsaaren, Mäntlahden ja Rakilan kylien yhteinen kyläyhdistys ajamaan kylieimme etuja EU-Suomessa. Kyläyhdistykseen, jonka nimeksi tuli **Kaakonrannan kyläyhdistys ry**, kutsuttiin jäseniksi vielä Kuorsalo ja Tammio.

Kyläyhdistys on jo ehtinyt järjestää ensimmäiset juhlatkin. Se oli vuokrannut Upseerikylän Virkistysmajan Vapun päiväksi ja kutsui kaikkia kyläläisiä Vappuriehaan nyytikiestien merkeissä. Kauniin sään houkuttelemana paikalle saapui reilut kolmekymmentä juhlijaa. Mukana oli myös Mäntlahden nuorin asukas joulukuussa syntynyt pieni Veikko-poika, joka hurmasi hymyllään ainakin osan paikalla olleista naisväestä.

Juhlat onnistuivat mukavasti, syömistä sekä juomista riitti ja juhlaväki näytti viihtyvän. Grillailun lomassa käytiin Peltolan Sepon organisoimana tiukka tikkakisa, jonka voiton vei kahden usinnan jälkeen Seppo itse. Kaksi miestä Petteri Ståhl ja Seppo heittivät tasatuloksen 44 ja siksi käytiin usinnot.

Petankin peluuta oli myös mahdollisuus kokeilla ja se osoittautuikin hauskaksi peliksi. Mitään kenttää ei tarvittu vaan pelattiin maastopetankkia. Peliin saatiin kolme kahden hengen joukkuetta ja melko tasaväisästi joukkuet

Hups! Kamerasta loppui patteri kahden kuvan jälkeen. Grillillä Rosanna, Jarkko, Sanna, Timo ja Susanna. Kuva Mervi Värrö.

Maastopetankkia. Susanna, Ilkka, Tuomo, Sanna ja Rosanna
Kuva: Mervi Värrö

pelasivatkin. Jokainen joukkue voitti ja hävisi vuorotellen. No ehkä Hermanni ja Ilkka voittivat useimmiten.

Saunakin oli lämmin, mutta saunaan ja uimaan ei tänä vuonna uskaltanut kuin kaksi avantouintia harrastavaa eli Poelmanin Hermanni ja allekirjoittanut. Ehkä ensi vuonna löytyy lisää kylmässä vedessä uinnin nautinnollisuuden oivaltaneita.

Lehden toimitus on muutoksista huolimatta jatkanut toimintaansa entiseen tapaan. Maaliskuussa kävimme Helsingissä tutustumassa siellä oleviin arkistoihin ja keräämässä tietoja kyliltä. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkistosta löytyi muunmuassa Helga Narisen keräämää perimätietoa, jota julkaisemme tulevissa lehdissä. Tästä lehdestä löytyy vihje siitä kuinka saadaan kalaonnea.

CD, jossa on valokuvakertomukset kyliltämme sekä Mäntlahden ja Pyötsaaren vesijohtotalkoista valmistuu pikkuhiljaa. Se tulee vapaaseen jakeluun ja kopioimme levyä sitä mukaa, kun saamme rahaa tyhjen CD-levyjen hankintaan. CD:tä voi kysellä lehden toimituksesta.

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö on myöntänyt lehtemme toimittamiseen 1 000 euron apurahan. Jokainen kyläkulttuurilehtemme tekoon osallistunut voi olla tyytyväinen. Heidän työpanostaan arvostettiin suuresti, sillä kolmasosa yli tuhannesta hakijasta jäi kokonaan ilman apurahaa. Raha tullaan käyttämään lehden teosta aiheutuviin kuluihin kuten matka- ja puhelinlaskujen korvaamiseen, materiaalin hankintoihin ym.

Palkkaa ei edelleenkaan makseta vaan hommat tehdään talkootyönä, mutta jos teille tulee muita kuluja artikkelien teosta, voitte esittää niistä laskun toimitukselle, niin ne korvataan teille tuosta 1 000 eurosta niin kauan kun rahaa riittää (jo pelkästään painatuskuluihin menee n. 700 euroa/vuosi).

Kevään aikana kartoitettiin Tiilikan Ilpon toimesta alueemme asukkaiden halukkuutta hankkia talouteensa ADSL-liittymä ja ainakin 14 varmaa liittynyttä löytyi. Ilpo selvittää asiaa Soneran kanssa ja ehkä me pian saamme tänne kylliimme nopeat Internetyhteydet. Jos joku vielä haluaisi liittyä mukaan, mutta ei ole täyttänyt liittymäsopimusta, kannattaa ottaa yhteyttä Ilpoon puh. 040 055 2535. Saattaa olla, että laajakaistaa ei kylliimme saada ennen kuin löytyy 15 varmaa liittynyttä.

Mervi Värrö

RANNANTAICAA...

2000 LUVUN
KYLÄKULTTUURILEHTI,
KERRAN VUODENAJASSA.

Julkaisija: Rannantaikkaa väki ry
Vastaava: Ilkka Ahmavaara
puh. 045 671 0433, erakko@dlc.fi
Toimittajat: Mervi Värri
puh. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi
Susanna Korpela
puh: 044 303 9369
Taitto: Ilkka Ahmavaara
Paino: **KOTKASET**
OY KOTKAN KIRJAPAINO AB

Lehden toimittamiseen on saatu apurahaa Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiöltä. Lehti on painettu Haminan Kulttuurilautakunnan avustuksen turvin. Lehden ulkoasu toteutettu NewDeal 2000 ohjelmalla.

ISSN 1795-1054

JAKELU: PYÖTSAARI - MÄNTLAHTI - RAKILA KYLÄT
sekä INTERNET: www.saunalahti.fi/rantai

Mäntlahti, Pyötsaari ja Rakila eläväksi Leader+ hanke

Huhtikuun 29. päivä kokoontui Kaakonrannan kyläyhdistyksen kutsusta Pyötsaaren, Mäntlahden ja Rakilan kylien yhdistysten puheenjohtajia, Rannanpoikien johtokunta sekä Kaakonrannan kyläyhdistyksen hallitus Toivolaan keskustelemaan kylille myönnetyn Leader+-rahan käytöstä. Paikalle oli myös kutsuttu toiminnanjohtaja **Marjo Lehtimäki** sekä hankevetäjä **Tuija Laukka** Sepra ry:stä.

Aluksi käytiin Marjo Lehtimäen johdolla läpi suunniteltua Leader+ hanketta ja pohdittiin, mitkä kohdat hankkeesta olisivat toteutettavissa ja minkä yhdistyksen toimesta. Mitään päätöksiä ei tehty vaan ideat jäivät itämään seuraavaa kokousta varten, joka pidetään **Toivolassa 24.5. klo 17.00**. Sinne toivotaan saapuvan muutama edustaja jokaisesta alueen yhdistyksestä. Reilut 5 000 euroa on vielä rahaa, joiden käytöstä ei ole varautusta, koska Rannantaikkaa väki irrottautui hankkeesta tiedotustoimintaa lukuunottamatta.

Tuija Laukka kertoi kyläsuunnitelman laadinnasta ja muiden kylien kokemuksista. Kylät, joissa oli kyläsuunnitelmat tehty, olivat kokeneet sen hyödylliseksi. Toukokuun kokouksessa aloitetaan Pyötsaaren, Mäntlahden ja Rakilan kylien kyläsuunnitelman teko. Suunnitelman pohjaksi tullaan tekemään vielä kyläkysely, jossa kartoitetaan alueen asukkaiden kiinnostusta erilaisiin toimintoihin ja heidän halukkuuttaan osallistua hankkeiden toteuttamiseen.

Mervi Värri

KYLÄSUUNNITELMA

Kyläsuunnitelma on oman kylän kehittämisen väline. Sitä tarvitaan, koska kylät ja asuinalueet joutuvat yhä enemmän huolehtimaan oman alueensa kehittämisestä yhteistyössä kuntien ja valtion viranomaisien, naapurikylien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Omaehtoisuuden korostuessa kylien kehittämisessä on kyläsuunnitelma tehtävä mahdollisimman paljon kylän omin voimin. On tärkeää, että suunnitelman tekoon osallistuu muitakin kun vain suunnitelman kirjoittajia. Siksi on tärkeää pitää kyläkokouksia, joissa kyläläiset yhdessä pohtivat kylänsä kehittämistä sekä tiedottaa kyläläisille kyläsuunnittelutyön vaiheista.

Kylät tekevät näköisensä suunnitelman omien voimavarojensa ja tarpeidensa mukaisesti. Suunnitelma tarkistetaan vuosittain; mitä on tehty ja mitä aiotaan seuraavana vuonna tehdä.

SEPRA - MARKKINAT KUNDASSA 10-11.7.2004

Suomenlahden vuosisatainen "seprakauppa" (söder = ystävä) tarkoitti Suomenlahden rannikon ja saariston kauppaa Viron rannikon, lähinnä Virunmaan kanssa.

Seprakaupan perinteitä on pyritty elvyttämään 2000 -luvulla järjestämällä Sepra-markkinoita (Ystävämärkinat). Ensimmäiset markkinat olivat kesällä 2000 Kundassa ja Mahussa, seuraavat järjestettiin v. 2002 Klamilassa ja kesällä 2004 markkinat ovat taas Kundassa.

Sepra ry tekee opintomatkan tuleville markkinoille. Mukaan mahtuu 25 ensiksi ilmoittautunutta. **Matkan hinta on 70 euroa.**

Lisätietoja hankevetäjä **Tuija Laukalla** Sepra ry:stä Sibeliuskatu 38 Hamina, **puh. 044 277 4517**.

Ilmoittautumiset Tuija Laukalle tai Riitta Kiurulle (05-230 4515) 31.5. mennessä !

Ohjelma Kundassa 10.7.2004

Klo 10.00 Markkinakulkue, johon osallistuvat kaikki kyläläiset, Eestin Puolustusvoimat, esiintyjät, myyjät ja muut markkinoille osallistujat.

Klo 11.30 Kundan satamassa Sepra-markkinoiden lipun nosto.

Klo 12.00 viralliset avajaiset

Klo 13.00 ohjelma alkaa päälavalla ja pikkulavalla. Pikkulavalla voivat kahden päivän ajan soittajat ja muut halukkaat esiintyä.

Klo 18.00 Kansanpukunäytös.

Klo 19.00 Kunda, Mahu ja Vihula - kuntien rannoilla sytytetään nuotiotulet.

Klo 20.00 Kylätanssit.

Aino Harju:

Mäntlahden maakirjanumero 3 eli Mänttärei

Mäntlahden Mänttärin suvun varhaisvaiheista nykypäivään.

Vuonna 1696 sai liikkalalainen Eerik Tuomaanpoika haltuunsa Mäntlahdesta Yrjö Klemetinpojalta jääneen autiotilan. Hän juurrutti täällä myös talon nimeksi sekä sukunimeksi Mänttärin, mikä oli tuohon aikaan poikkeuksellista. Niistä päivistä Mänttärei, Mäntlahden myöhemmistä talonpoikaisista kantasuvuista vanhin, ovat asuneet Mäntlahdella. Perhekunta on siis samaa kantaa kuin Liikkalan laaja Mänttärin suku.

Eerik Tuomaanpojan päivistä Mänttärin isännöisyys kulki vakaasti isältä pojalle. Eerik Tuomaanpoika kuoli isonvihan aikana v. 1704. Kalle Eerikinpoika jatkoi isänsä jälkeen saamansa tilan viljelemistä ja on Mäntlahden sukuhaaran kantaisä. Kalle Kallenpojalla (1747–1815) oli suvun suurin perhe 20 lasta, 4 ensimmäisestä ja 16 toisesta avioliitosta. Viidennes suvusta kuuluu tähän Mäntlahden sukuhaaraan. Eerik Tuomaanpojan pätila on edelleen hänen jälkeläistensä hallinnassa, 13. sukupolvea olevalla isännällä Eero Viljonpoika Mänttärillä.

Tilan nykyinen päärakennus on 1870-luvulta. Alkuperäinen rakennus oli nykyistä huomattavasti pienempi ja matalampi käsittäen keittiön, tuvan ja kamarin. Talo oli suurien koivujen ympäröimä. Pihapiirin muilla sivuilla olivat navettarakennus, aitat ja sauna. Aikojen kuluessa taloa on laajennettu, saneerattu ja korotettu. Tarvetta siihen on ollutkin, onhan saman katon alla samassa taloudessa asunut yhtä aikaa kolme sukupolvea, joskus jopa neljäkin.

1900-luvulla isännöydestä on vastannut kolme sukupolvea. Vuosisadan alkupuoliskolla tila oli Joosepin (1879–1960) omistuksessa, jonka jälkeen tilaa isännöi hänen poikansa Viljo (1916–2003).

Mänttärin tila 50 luvulla. Kuva Aino Harjun Arkisto.

Vuonna 1981 isännöisyys siirtyi Eerolle. Tilalla on pidetty lypsykarjaa vuoteen 1990. Nykyisin tila on maa- ja metsätalousmaana ja pelloilla kasvatetaan viljaa.

Vaikka Mänttärin sukujuuret pohjautuvat vankkaan talonpoikaissukuun löytyy tämän päivän Mänttäreistä lähes kaikkia ammattiryhmiä.

Nimen historiasta

Mänttärei-nimen kantasana on peräisin viikinkiajalta, jolloin turkikset olivat tärkeä kauppatavara. Nimi tarkoittaa nahkan muokkaajaa, parkitsijaa. Sana on esiintynyt skandinaavisissa kielissä teonsanana "mäntä", jonka tekijämuoto on "mäntare". 1600-luvun alkupuoliskolla nimi esiintyi muodoissa Mänther ja Menter.

Puumerkistä sukumerkkiin

Koska talonpojat eivät vielä 1700-luvulla osanneet kirjoittaa, vahvistivat he allekirjoituksensa puumerkillä:

Suvun vanhasta puumerkistä on muotoiltu sukumerkki, jossa on M-kirjain ja risti ylhäällä keskellä:

Sinisellä pohjalla oleva valkoinen sukumerkki otettiin myös isännänviiriin ja pöytästandaariin. Viiri julkistettiin sukuyhdistyksen 50-vuotisjuhlavuonna 1982.

Mänttärin **sukuyhdistyksen** toiminnan katsotaan saaneen alkunsa v.1932. Sukuyhdistys on pitänyt sukujuhlia joka neljäs vuosi heinäkuun toisena viikonvaihteena juurillaan Anjalankosken Liikkalassa, sukumuseon pihapiirissä. Tänä vuonna sukuyhdistyksen 70-vuotisjuhlien juhlapaikkana on Haminan Bastioni arkkitehti Roy Mänttärin suunnitteleman telttakatoksen alla

Sukuyhdistys julkaisee **Niinipuu** -nimistä sukulehteä, jonka ensimmäinen numero ilmestyi v.1995. Lehti levittää sukutietoa, kertoo suvun nykykuulumisista, enemmän ja vähemmän ansioituneista ihmisistä kiinnostavalla tavalla. Lehti valittiin vuoden sukulehdeksi v.1998.

Aino Harju (o.s. Mänttärei)

Lähteet.

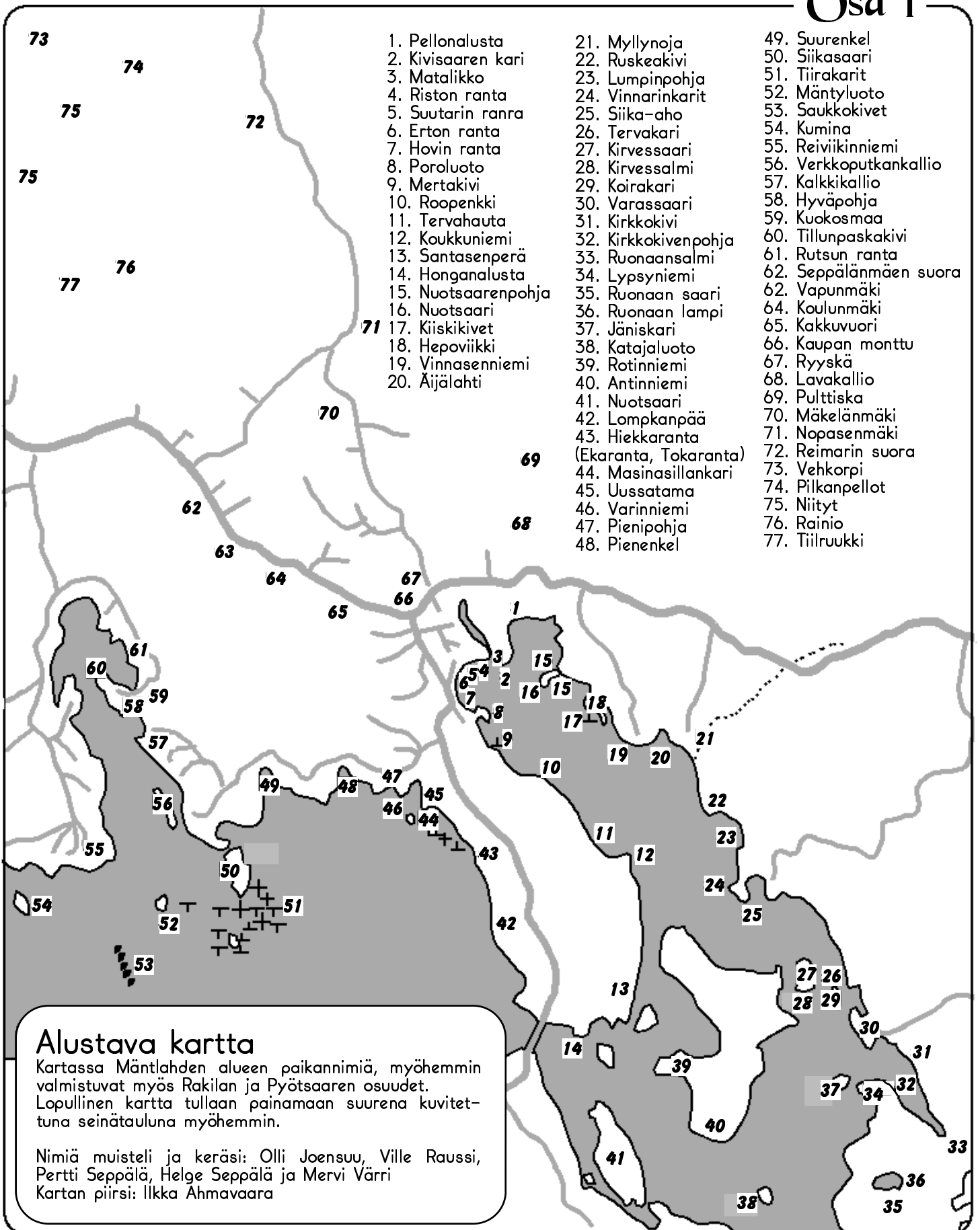
Martti Korhonen: Vehkalahden pitäjän historia II, 1981
Mänttärin sukuyhdistys ry: Mänttärin sukukirja, 2001
Mänttärin sukuyhdistyksen 50-vuotiskertomus

Mänttärin tila äitienpäivänä 2004 Museotieltä kuvattuna. Kuva Mervi Väri.

Wanhoja paikannimiä

Osa 1

YHDISTYKSET

KAAKONRANNAN KYLÄYHDISTYS RY

04.04.04 perustetun Kaakonrannan kyläyhdistyksen toiminta-alue koostuu Kuorsalon, Mäntlahden, Pyötsaaren, Rakilan ja Tammin kylistä sekä niitä ympäröivästä saaristosta.

Säännöistä lainattuna:

"Yhdistyksen tarkoituksena on alueen yhteisten etujen ajaminen, perinteiden vaaliminen, kylien yhteishengen lisääminen, kylätoiminnan kehittämisen, elinkeinojen ja yritystoiminnan edellytysten kehittäminen sekä vakinaisesti kylässä asuvien että vapaa-ajan asukkaiden hyvinvoinnin ja asumisviihtyvyyden edistäminen.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys voi järjestää erilaisia kylätapahtumia, harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa, järjestää kilpailuja, koulutus- ja luontotilaisuuksia, juhlia, taidetapahtumia sekä muita tapahtumia ja aktiviteetteja, jotka edistävät yhdistyksen tarkoituksen toteutumista. Yhdistys voi myös tukea esimerkiksi taloudellisesti muita toimijoita, jotka toiminnallaan edistävät yhdistyksen tarkoituksen toteutumista.

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi järjestää erilaisia maksullisia tapahtumia, voi ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja sekä omistaa toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta. Yhdistys voi myös toimeenpanna asianmukaisen luvan saatuaan arpajaisia ja rahankeräyksiä."

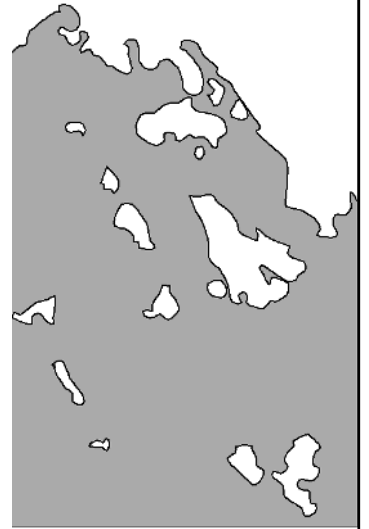
Siinä meillä haasteita yllin kyllin. Tarvitsemme paljon rakentavaa yhteistyötä ja -henkeä tavoitaksemme päämääriämme. Olemme laatimassa muiden alueella toimivien yhdistysten kanssa kyläsuunnitelmaa. Sen pohjaksi tulemme tekemään toukokuun kuluessa jatkokyselyn tammikuussa toteutettuun kyläkyselyyn itse kutakin kiinnostavista toiminnoista yhteissämme. Kyselyssä kartoitamme halukkuuttanne osallistua (ja myös sitoutua) ehdottamiinne toimintoihin, joita pyrimme mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan.

Meiltä puuttuu toistaiseksi toimintatilat mahdollista käden taitojen opettelua ja kehittämistä ajatellen, joten kaikki vihjeet otamme kiitollisina vastaan, jospa voisimme harrastaa jotain jo tänä kesänä. Jäsenmaksumme on ainakin näin ensimmäisenä vuotena 10 euroa, jonka voit suorittaa tämän lehden välissä jaettavalla jäsenmaksulomakkeella.

Tule ihmeessä mukaan toimimaan yhteisen viihtyvyytemme hyväksi!

puheenjohtaja Eeva Salasto

puh. 05-345 9810, 0400-423 422

PYÖTSAAREN JAKOKUNTA

Pyötsaaren omistukseen kuuluvat saariryhmät Vepsu, Pulteri, Vasikka, Vuori, Lontti - Pulteri ja Veroluoto, yhteensä noin 60 ha.

Pyötsaaren jakokunta on nykyisin Osakaskunta (sääntöuudistus tänä vuonna), johon kuuluu 111 osakasta, jotka omistavat maa- ja vesialueita. Kaavakoodin 041 mukaisia mökkiläisiä saareissa on yhteensä 149.

Pyötsaarta ja sen omistukseen kuuluvia saariryhmiä ovat yrittäneet viedä monetkin eri instanssit, mutta jo isonjaon yhteydessä on todettu mikä kuuluu kenellekin omistuksen pohjautuessa 1200-1300 lukujen taitteeseen.

Kaavoitusasioihin viranomaiset käyttivät aikaa kymmenisen vuotta. Pyötsaarelaiset joutuivat käymään oikeutta omistuksistaan ja rahaa kului näihin oikeustaisoihin. Haminan kaupungin teknisen johtajan Matti Filpun ansiosta kaava-asiat on nyt saatu hienosti päätökseen.

Osakaskunta on alustavasti sopinut Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen kanssa omistamiensa saariryhmien suojelusopimuksista. Asiasta lisää myöhemmin sanomalehdissä.

Pyötsaareissa on jakokunnan lisäksi oma kalastuskunta,

tienhoitokuntia ja metsästysseura. Yhteisiä kesäjuhlia pidetään Köysikalliolla joka toinen vuosi. Seuraavat juhlat ovat tänävuonna.

Pyötsaarelaisten aktiivisesta toiminnasta hyötyvät alueen kaikki asukkaat mm. Museotien ja Pyötsaaren risteuksen turvallisuuden lisäämiseksi hankittiin peili viime vuonna. Kivisalmen satama-alueelle on tulossa nopeusrajoitus. Katuvalaistuksesta odotetaan viranomaispäätöksiä.

Saarelaiset huolehtivat omalta osaltaan myös meriveden kunnosta. Viime vuonna rakennettiin talkoovoimin alueelle vesi- ja viemäriverkosto ja lähes 90 mökkiläistä liittyi verkostoon.

Vesijättömaiden lunastukset hoidetaan Kouvolaan lääninhallituksen kautta. Pyötsaaren ilmoitustaululta löytyy lisää tietoa ja asiasta kiinnostuneiden kannattaa laittaa nimensä listaan. On tärkeää muistaa, että vesialue on kalastuskunnan aluetta ja maa-alue osakaskunnan aluetta. Ruoppaus on aina ympäristöpäällikkö Tapio Glumoffin mukaan lupa-asia.

Toimitus kiittää yllä olevista tiedoista Osakaskunnan puheenjohtajaa **Jorma Summaa**, joka toivottaa: **"kaikille mökkihöpsöille oikein lämmintä kesää ja hyvää kalarikasta vuotta 2004 ja muista myös naapuriasi."**

RAKILAN OSAKASKUNTA

Rakilan kylällä on laaja vesialue, 1985 hehtaaria. Alue on kiilamainen, länsiraja kulkee Vimpasaaren länsikärjestä Morsiussaaren länsipuolitse Kaijin (Länsi-Kotkan) keskelle, sieltä Kaathelliä kohti valtion vesialueen rajaan. Itäraja lähtee Pakholman itäpuolelta Mäntlahden rajalta Rajasaaren itäpuolitse Vatinginkarien poikki Itä-Kotkan itäreunaan, sieltä lounaaseen Rajahellin poikki valtion vesialueen rajaan (lounaisraja kulkee pitkin valtion vesialueen rajaa). Kartanon kohdalla on Lammassaaren ulottuva vesialue, joka ei kuulu osakaskunnalle. (Kts. kartta takasivulla.)

Rakilan kylä on alkujaan asutustilallisten kylä. Veikko Vennamon johtama virasto on 40-luvulla lohkonut kylän alueen kartanon maista ja vesistä. Siirtolaiset, jotka olivat pääasiassa luovutetun Karjalan rannikolta, halusivat jatkaa kalastamista heti kun he olivat saaneet asuinpaikan. Kalastus toi silloin hyvin tärkeää särvintä niukkaan ruokatalouteen. Koska virallinen lohkomistoimitus viipyi, kyläläiset perustivat kalastusseuran vuonna 1947.

Lohkomistoimitus suoritettiin vuonna 1954. Yhteisten alueiden osakkaiksi tuli silloin 22 tilaa.

Kalastuskunta perustettiin saman vuoden lopulla. Osakkaat olivat siihen aikaan innolla mukana toiminnassa. Perustavassa kokouksessakin heitä oli mukana 18.

Yhteisaluelaki, joka tuli voimaan vuoden 2001 alusta, muutti kalastuskunnat osakaskunniksi. Säännöt määrättiin uusittaviksi. Viime vuoden vuosikokous hyväksyi uudet säännöt ja TE-keskus vahvisti ne. Kovin suuria muutoksia aikaisempaan ei tapahtunut. Vesialueosuuden mukainen kalastusoikeus tosin väheni kaikilta, eniten kantatilojen omistajilta, mutta osakaskunta myöntää lisäyksiköitä tarvitseville. Lain mukaan kalastuslupa on myönnettävä "kylässä muutoin kuin tilapäisesti asuville." Sanonta tarkoittaa kaikkia, jotka asuvat osakaskunnan kylän alueella vuoden aikana neljä viikkoa tai kauemmin, olivatpa he osakkaita tai ei. Tällaisten lupien

pyydysyksikköjen määrä on tänä vuonna enintään 20 ja hinta 3,50 ./yksikkö.

Kun osakastiloja oli alussa 20, tällä hetkellä niitä on 110. Lisäksi kylän alueella on useita tiloja (tontteja), joilla ei ole vesialueosuutta. Osakaskunta tarjoaa siis kalastusmahdollisuuden hyvin monille. Lupa- ym. tulot käytetään kalanpoikasten istutuksiin. Meritaimen, siika, kuha ja ankerias ovat viime vuosina olleet istutuslajeja. Niitä kaikkia ja monia muitakin lajeja ui vesissämme.

Osakaskunta järjestää kesällä perinteisen kesäretken kalamajalle Rakin Kotkaan. Kyläläiset ovat innokkaasti osallistuneet retkelle. Makkaranpaiston ja kahvinjuonnin ohessa siellä puidaan kylän tapahtumia ja keskustellaan vapaamuotoisesti yhteisistä asioista.

Jotta kalastusta harjoittaisivat vain ne, jotka ovat lunastaneet luvat, osakaskunta suorittaa valvontaa. Virallisiksi valvojiksi on nimetty Jaakko ja Erkki Ravi, Tauno Hilli, Antero Soranta ja Matti Luoma.

Vielä lopuksi lyhyt muistilista:

- oikeus ostaa kalastuslupa on kaikilla kylässä muutoin kuin tilapäisesti asuvilla
- luvat myy Jaakko Ravi puh. 345 9704. Hänellä on myös säännöt, joista voi tarkistaa ehdot
- kalastusalue on asetanut koko Haminan vesialueelle seuraavat rajoitukset: kuhan alamitta on 40 cm, vaellussiian ja meritaimenen 50 cm, kuhan pyynnissä verkon alin solmuväli on 40 mm, vaellussiian ja meritaimenen pyynnissä 50 mm., tarpominen on kielletty.
- onkimiseen ja pilkkimiseen ei tarvitse lupaa.

Osakaskunta toivottaa alueellaan luvallisesti kalastaville onnistuneita kalaretkiä ja hyviä saaliita.

Puheenjohtaja Antero Soranta
Puh. 345 9773

PYÖTSAAREN KALASTUSKUNTA

Yksi Pyötsaaren toimivista yhdistyksistä on Pyötsaaren kalastuskunta, joka perustettiin 11.4. vuonna 1954 ja täyttää siis tänä vuonna 50 vuotta. Yhdistyksen hoitokunnan puheenjohtajana toimii tällä hetkellä **Marjatta Korpela** ja varapuheenjohtajana **Torsti Kotoluoto**. Jäseniä Pyötsaaren kalastuskunnassa on noin 130; tarkka määrä vaihtelee sen mukaisesti kuinka kiinteistöjen ja maa-alueiden omistussuhteet muuttuvat.

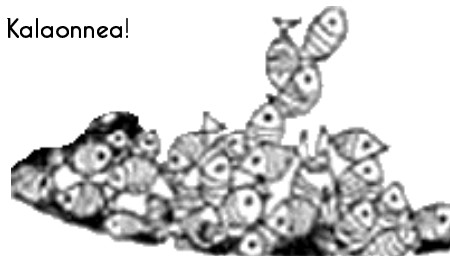
Pyötsaaren kalastuskunnan osakaskunnan tehtävänä on "järjestää alueellaan kalastuksen harjoittaminen siten, että pyritään mahdollisimman suureen vesialueiden pysyvään tuottavuuteen." Lisäksi osakaskunta huolehtii sille kuuluvan yhteisen alueen hallinnosta ja aluetta koskevien muiden asioiden hoidosta.

Pyötsaaren kalastuskunta on yhdistys, johon ei varsinaisesti voi liittyä jäseneksi, vaan liittyminen tapahtuu automaattisesti omistamalla kiinteistön, jolla on osuus yhteisiin vesialueisiin. Näin esimerkiksi Pyötsaaren vakituiset asukkaat ja mökkiläiset kuuluvat kalastuskuntaan. Jäsenyys on kaikille paitsi automaattista, myös ilmaista, mutta mikäli yhteisillä

vesialueilla haluaa harjoittaa kalastusta, on siitä erikseen maksettava kalastuksenhoitomaksu. Maksut perustuvat kalastuslakiin, jonka kalastuslupajärjestelmässä on määritelty maksuvelvollisuudet eri kalastuslajeissa. Alle 18-vuotiaat sekä 65 vuotta täyttäneet henkilöt ovat oikeutettuja kalastamaan maksutta, mutta näiden ikävuosien väliltä oleville henkilöille kuuluu maksuton yleiskalastusoikeus vain onginnan ja pilkkimisen suhteen.

Lisätietoja sekä kalastuksenhoitomaksuista että muista Pyötsaaren kalastuskuntaan liittyvistä asioista saa **Marjatta Korpelalta** (puhelinnumero **05 - 345 98 27**) sekä muilta kalastuskunnan hoitokunnan jäseniltä.

Kalaonnea!

Susanna Korpela

SAUKKOVUOREN ERÄ

SAUKKOVUOREN ERÄ RY:N HISTORIAA

YLEISTÄ

Pyötsaaren alueilla metsästi sodan jälkeisenä aikana tuntemattomia metsästäjiä aina 1950 luvun alkupuolelle, jolloin manttaalikunta päätti vuokrata metsästysmaat Haminan pitäjänsaarelta olevalle metsästysporukalle.

Kyseinen metsästäjäryhmä ei ollut järjestäytynyt, eikä näin ollen toiminut minkään sääntöjen mukaisesti.

Jakokunta päätti vuokrata metsästys alueet omista jäsenistä muodostettavalle metsästysporukalle, jolloin muodostui Kauko Lommin johtama metsästysporukka.

Ensimmäinen asiakirja, lista jakokunnanvuokran maksaneista, löytyy vuodelta 1969, jolloin puhutaan vuoteen 1971 Pyötsaaren metsästysporukasta.

Seuramme syntyvuotena, 1971 ryhdyttiin pitämään seuralla jäsenluettelo ja perimään jäsenmaksuja, tällöin seuraa ruvettiin kutsumaan Saukkovuoren Eräksi. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Veikko Malmi, joka toimi puheenjohtajana vuoteen 1973 seuraavana puheenjohtajana toimi Kauko Lommi vuoteen 1974.

Vuonna 1974 valittiin puheenjohtajaksi Veikko Tähti, joka toimi puheenjohtajana aina vuoteen 1996, jonka jälkeen puheenjohtajana on toiminut Kari Tähti.

Seuramme rekisteröitiin ja säännöt vahvistettiin vuonna 1977.

METSÄSTYS

Seuramme metsästys on pitkälti seurumetsästystä. Jo "porukka" ajalta henkii seuramme erämiesten halu pyytää riistaa yhdessä; päätetään päivä, jolloin otetaan koira mukaan ja lähdetään jänismetsälle alku syksystä ulkosaaristoon: Vepsuun tai Pulteriin, talvisin emäsaareissa, mutta useimmiten olimme liikkeellä suuremmalla seurueella.

Pyötsaaren jakokunnan osakkaiden kyllästyttyä hirvien mellastamiseen puutarhoissa ja taimikoiden tuhoamiseen, vuokrasi Pyötsaaren jakokunta ja maanomistajat vuonna 1974 metsästysalueet myös hirvijahdia varten.

Seuramme anoi jakokunnan toivomuksesta hirven kaatolupaa seurueelle.

Aloitimme hirvijahdin yhden vasan luvalla, mutta ja seuraavana vuonna oli aikuisen ja vasan lupa. Hirvi jahti joka kokosi seuran jäsenet ja saarelaiset yhteiseen metsästystapahtumaan oli aina vuoteen 1996 seurallamme merkittävä tilaisuus. Hirven kaatoluvat anoimme yhteistyössä Kuorsalon, Tammion metsästysseurojen kanssa ja olimme Rhy:n yhteisluvassa yhtenä alueena. Tämä mahdollisti, että kylminä syksyinä, kun hirvet olivat siirtyneet jo mantereelle, vierailimme mm. Mäntlahden ja Vilniemen metsästys seurojen alueella kaatamassa hirviä.

Hirvilupien pienentyessä, kun jokaiselle seuralle ei omaa hirveä jaettu, alkoi yhteistyö Kuorsalon, Tammion metsästysseurojen kanssa rakoilla ja yhteistyö loppui.

Yrityksistä huolimatta emme onnistuneet Mäntlahden metsästysseuran kanssa pääsemään sopimukseen yhteistyöstä, joten suurriistan metsästystä emme ole harrastaneet 1996 jälkeen.

Seuramme on kaatanut vuosina 1975 - 1996 yhteensä 31 hirveä. Tänään on ympyrä sulkeutunut, maaomistajat ja mökkiläiset kyselevät, suorastaan vaativat, että jotain on tehtävä häiriköiville hirville. Toivottavasti löydämme tulevaisuudessa asiaan parannusta.

RIISTANHOITO

Seuramme ensimmäinen riistanhoito suunnitelma on laadittu vuosiksi 1975 - 1979 tällöin luotiin perussuunnitelma, joka sisälsi riistan ruokintaa riistapeltoineen, tuhoeläinten hävittämistä. Suunnitelma käsitti emäsaaren ja ulkosaaret.

Olemme istuttaneet ja kasvattaneet myös Fasaneja alueellamme, myös nykyään seuramme riistanhoitotyö jatkuu paljolti ensimmäisen suunnitelman viitoittamalla tiellä.

JÄSENISTÖ

Seuramme jäsenistö on koostunut vain jakokunnan omista osakkaista, tai heidän perheen jäsenistä. Jäsenmäärä on vaihdellut 20 kahta puolta.

Nykyinen seuramme jäsenistön keski-ikä on korkea, joka näkyy metsästävien jäsenien vähytenä, mutta valoa on tunnelin päässä näkyvissä, seuramme nuorin jäsen on vielä alle 20 vuotias. Toivon, että saamme lähivuosina lisää nuoria aktiivisia metsästäjiä, joille voimme siirtää perinnettä, jota olemme ilolla saaneet nauttia ja aistia metsästyksreissuilla.

SAUKKOVUOREN ERÄ RY.

Johtokunta 2004

Puheenjohtaja

Kari Tähti

puh. 345 6627 tai 049 528 0052

Varapuheenjohtaja

Pekka Sallansalo

puh. 040 594 7248

Sihteeri/rahastonhoitaja

Jarmo Tähti

Jäsen

Erkki Tirkkonen

Jäsen

Tapani Korpela

Kari Tähti

MÄNTLAHDEN ERÄMIEHET RY

Yleistä:

Vuonna 1978 perustettiin nykyinen metsästysyhdistys Mäntylahden Erämiehet ry., jonka perustava kokous pidettiin Toivolassa 9.4.1978, paikalla oli 25 henkilöä. Puuhetta kokouksessa johti Olli Joensuu ja uuden yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Sahala. Yhdistyksen tarkoitus oli harjoittaa alueella järkiperaistä metsästystä, riistanhoitoa ja luonnonsuojelua. Pekka Sahala toimi puheenjohtajana vuoteen 1994, jolloin puheenjohtajaksi valittiin Matti Muurman, ja vuonna 2004 puheenjohtajaksi valittiin Ilpo Tiilikka. Jäseniä seurassa on tällä hetkellä 73.

Pari vuotta seuran perustamisen jälkeen valmistui Joensuun Ollilta vuokratulle maalle metsästysmaja, jossa nykyisin joka vuosi Isänpäivänä tarjotaan kyläläisille hirvipaisti.

Juhlissa on tullut hyvin suosittu tapahtuma kylällä, sillä hirvipaistilla on käynyt toista sataa henkeä. Paistin laittaneet emännät ovat saaneet suurta kiitosta työstään.

Toiminta:

Suurin tapahtuma on jokasyksyinen hirvijahti, johon ensimmäisinä päivinä osallistuu jopa nelisenkymmentä jahtaajaa.

Perinteisesti ensimmäisen jahtipäivän lauantai-iltana on pidetty maksanpaistoilta, jos saalista on saatu. Osanotto on viime aikoina ollut melko suppeaa maksimissaan noin kymmenkunta henkilöä.

Tämän kevään hirvitapahtuma oli kolarihirven jäljittämi-

nen. Kylän laidalla asustelleen vasan ja emän jäljitykseen osallistui Hietalan Heimo, Myyräläisen Veli, Muurmanin Matti ja allekirjoittanut. Totesimme kuitenkin vasan säilyneen tapahtuneesta pelkin säikähdyksin ja se jäi jatkamaan asustelua emänsä kanssa kylämme laitamille.

Vähemmälle suosiolle ovat jääneet muutaman kerran jahtikautena järjestetyt pienpetojahdit ja rusakkajahdit. Niihin osallistuneiden joukko onkin jäänyt yleensä alle kymmeneen, joskus vain pariin kolmeen henkilöön.

Erämiehet ovatkin tätä luettaessa jättäneet riistan pesimisrauhan ja kuivattavat panoksiaan uutta metsästyskautta varten, joka alkaa kyyhkysen metsästyksellä 10. elokuuta ja jatkuu lintuvoittoisena 20. elokuuta vesilintumetsästyksen alettua ja edelleen syyskuussa kanalintujen ja jänisten metsästyksellä, kunnes jälleen päästään kauden päätapahtumaan, eli hirviijahtiin.

Ohessa yhdistyksemme johtokunta

Puheenjohtaja **Ilpo Tiilikka puh. 0400 552 535**
 Varapuheenjohtaja **Timo Karjakin puh. 345 9714**
 Sihteeri **Heimo Hietala puh. 040 715 4543**
 Rahastonhoitaja **Tapani Korpela puh. 345 9827**
 Johtokunnan jäsenet

Olli Joensuu
Vilho Raussi
Matti Korpela
Jouko Sahala puh. 0500 554 520
Simo Sahala puh. 040 577 4441

Eräterveisin puheenjohtaja Ilpo Tiilikka

MVHOK

Mäntylahden Vesihuolto-osuuskunta

Mäntylahden perustettiin 18.6.2002 pidetyssä kokouksessa MÄNTLAHDEN VESIHUOLTO-OSUUSKUNTA, jonka tehtävänä on rakentaa, ylläpitää ja hoitaa Mäntylahden, Rakilan ja Pyötsaaren vesi- ja viemäriulaitosta sekä tarjota vesihuoltopalveluja pääasiassa jäsenilleen. Osuuskunta voi tarjota vesihuoltopalveluja myös muille vesihuoltolaitoksille.

Osuuskunnan jäseneksi pyrkivän on tehtävä siitä kirjallinen hakemus hallitukselle, joka päättää jäseneksi ottamisesta. Jäsenyys alkaa, kun hakemus on hyväksytty. Tällä hetkellä vesihuoltojärjestelmään on liittynyt noin 150 alueen kiinteistöä.

Jäsenellä on oltava yksi osuuskunnan osuus. Osuuden nimellisarvo (osuusmaksu) on neljäkymmentä (40) euroa.

Hallituksen jäsenet:

Puheenjohtaja **Tauria Arto, puh. 040 911 0535**
 Varapuheenjohtaja **Poelman Laila, puh. 05-345 9998**
 Sihteeri **Tiilikka Ilpo, puh. 05-345 9801, 040 055 2535**
Hietala Heimo
Korpela Matti
Kariniemi Markku

Voit lähettää myös sähköpostia arto.tauria@pp.inet.fi tai ilpo.tiilikka@eastlight.fi

TIEHOITOKUNNAT

PYÖTSAARI

Ormin yksityistie
 Lasse Lindholm p. 0400 568 672
Karhuniemen yksityistie
 Veikko Riihelä p. 040 579 6427
Mustaniemen yksityistie
 Heikki Tossavainen p. 0400 847 108

RAKILA

Rakilan yksityistie
 Tapani Hanska p. 040 8604 691
Pakholman yksityistie
 Pauli Mikkola p. 040 737 3426

MÄNTLAHTI

Rutsunrannan yksityistie
 Pekka Säilynmäki p. 0400 619 576
Mäntylahden yksityistie
 Ari Pöntynen p. 050 321 0395
Pyötsaaren yksityistie
 Veikko O Tähti p. 0400 466 927
Reiviikin yksityistie
 Heimo Rikkinen p. 0400 151 123

MÄNTLAHDEN RANNANPOJAT RY

Mäntlahden vanhin toimiva seura Voimistelu- ja urheiluseura Mäntlahden Rannanpojat perustettiin jo vuonna 1917, samana vuonna kuin Suomi itsenäistyi. Seura perustettiin Vehkalahden Veikkojen alaosastoksi, mutta jo seuraavana vuonna se irtautui itsenäiseksi, Mäntlahden kioskiksi seuraksi.

Sääntöjensä mukaan seuran tarkoituksena on edistää jäsentensä ja muittenkin kyläläisten urheilu- ja liikuntaharrastuksia.

Alkuvuosikymmeninä järjestettiin lukuisia sekä kesä- että talviurheilukilpailuja lähiseudun kylien kanssa. Rannanpojat menestyivät hyvin näissä naapurikylien sekä myös naapuripitäjän Virolahden kylien välisissä kisoissa. Siitä on todisteena lukuisat kiertopokaalit Toivolan vitriinissä.

Seuran kasvatit ovat menestyneet myös kansallisissa kilpailuissa joskaan ei aina Rannanpoikia edustaen, mutta pohjan menestykselleen he ovat saaneet kotikylässään Mäntlahdessa, jossa aktiivisesti urheiltiin ja kilpailtiin.

Rannanpojat hankkivat seuralle oman talon jo perustamisvuottaan seuraavana vuonna. Toivola ostettiin Ida ja Eljas Skipparilta, jotka olivat valmistaneet talossa suksia ja huonekaluja.

Seuratalo Toivolan kunnostus aloitettiin vuonna 1996. Se tehtiin talokootyönä Vehkalahden kunnan ja Opetusministeriön myöntämällä tukirahoilla. Nyt Mäntlahdessa on oiva paikka urheilu-, liikunta- ja harrastustoiminnalle sekä kokousten ja juhlien pitämiseen. Rannanpojat vuokraa Toivolaa myös kylämme muille yhdistyksille sekä yksityisille esim. perhejuhlien pitopaikaksi.

Arto Tauria

Kuvanveistäjä Sulo Mäkelän vuonna 1947 suunnittelema viiri rannanpojille.

Nykyinen johtokunta:
Jouko Sahala pj. 05-345 9787
Mirja Joensuu rh.
Arja Iljin Laine
Laila Poelman

Helge Seppälä siht.
Arto Tauria
Ilpo Tiilikka

MÄNTLAHDEN OSAKASKUNTA

Yhteisälvelain 3§ nojalla yhteisen alueen (vesialueen) osakkaat muodostavat **osakaskunnan**. Osakaskuntaan ei liitytä, vaan osakkaaksi tullaan kun henkilö saa omistukseensa kiinteistön, jolla on osuus tiettyyn yhteiseen alueeseen. Osakaskunta on aina olemassa suoraan lain mukaan.

Mäntlahden osakaskuntaan kuuluvat kaikki maanomistajat, joilla on "maata Mäntlahdessa".

Hoitokunta on osakaskunnan toimielin joka pääasiassa valmistelee ja toimeenpanee asiat, varsinainen päätöksentekovalta on osakaskunnan kokouksella.

Hoitokunnan jäsenet valitaan osakaskunnan kokouksessa. Puheenjohtajan valitsee keskuudestaan hoitokunta järjestäytymiskokouksessa.

Tällä hetkellä hoitokunnan jäseniä ovat **Heimo Rikkinen, Markku Joensuu, Pauli Hämäläinen, Sinikka Nikunen (Siht) ja Ari Pöntynen (Pj)**.

Osakaskunnan tehtävänä on huolehtia yhteisen alueen hallinnosta ja aluetta koskevien muiden asioiden hoidosta. Vuonna 2001 yhteisälvelain muutokset saivat aikaan sen, että kalastuskunnat ja osakaskunnat yhdistyivät.

Kalastuskunta lakkasi olemasta ja sen tehtävät siirtyivät osakaskunnalle, lisäksi Mäntlahden osakaskunta omistaa 20 venepaikkaa Kivisalmen satamasta, joiden hallinta kuuluu myös osakaskunnalle.

Ari Pöntynen puh. 050 321 0395

RANNANTAIKAA VÄKI RY

Perustettu 14.2.2004

Mäntlahden Rannanpoikien julkaisemana ilmestyi Pyötsaaren, Rakilan ja Mäntlahden alueilla kylälehti "Rannanpojat Raikaa" vuodesta 2000 alkaen vuoteen 2004. Vuosien mittaan lehdestä kehittyi monipuolinen ja luettu kyläkulttuurilehti.

Lehteä oli alusta alkaen toimitettu talkootyönä kaksihenkinen toimittajakunnan voimin ja toimituksella oli ollut työrauha. Tammikuussa 2004 kaikki kuitenkin muuttui kun julkaisija (Mrp) päättikin keskittyä sääntöjensä mukaiseen voimistelu- ja urheiluseura toimintaan. Tähän asti oli korostettu yhdistyksen toimivan kyläyhdistyksen tavoin.

Kyläkulttuurilehden toimittaminen oli nopeasti vailla yhdistyspohjaa. Lehden toimitus seurasi tilannetta huolestuneena ja päätti lopulta perustaa kyläkulttuuria vaalivan yhdistyksen turvataksaan lehden ilmestymisen jatkossakin. Yhdistyksen nimeksi tuli Rannantaikaa väki ry ja lehdeksi Rannantaikaa...

Rannantaikaa väki ei peri jäsenmaksua, mutta edellyttää jäseniltään toiminnallista panosta kulttuuritoiminnassa kaikkien alueen ihmisten hyväksi. Välttämätön rahoitus toimintaan pyritään hankkimaan apurahoilla ja lahjoituksilla, työn hedelmät taasen jaetaan ilmaiseksi mahdollisuuksien mukaan.

Rannantaikaa... lehti jaetaan Pyötsaaren, Mäntlahden ja Rakilan kylien postilaatikoihin, sekä pdf muodossa internetissä. Ulkopaikkakuntalaiset voivat yrittää saada lehden postitse ottamalla yhteyttä toimitukseen (aikaa ja rahaa postittamiseen ei juuri ole).

Yhdistyksen hallitus:

Puhjoht. **Ilkka Ahmavaara 045 671 0433 erakko@dlc.fi**

Siht. **Seppo Ojala 050 343 2255**

Rh. **Mervi Värrä 044 506 0370**

Yhdistystä voi tukea laittamalla rahaa tilille:

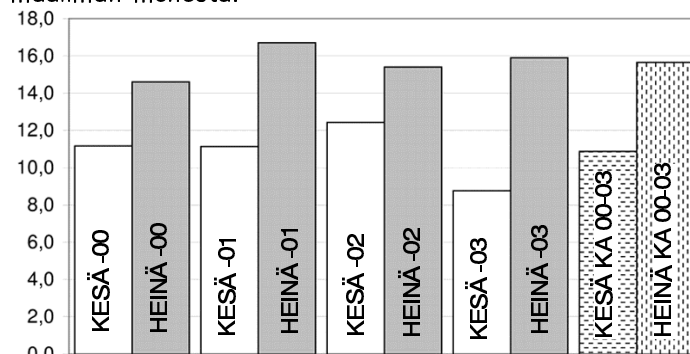
Haminan Seudun Osuuspankki 550600-261550

	6/ -00	6/ -01	6/ -02	6/ -03	KA	KESÄ 04
1	9	6	10	5	7,5	
2	10	2	9	5	6,5	
3	11	10	14	2	9,3	
4	8	12	12	9	10,3	
5	9	10	13	12	11,0	
6	9	7	6	11	8,3	
7	11	9	14	10	11,0	
8	9	14	15	13	12,8	
9	9	12	10	7	9,5	
10	8	9	12	11	10,0	
11	10	11	14	7	10,5	
12	14	11	14	9	12,0	
13	11	9	15	12	11,8	
14	12	11	15	4	10,5	
15	11	9	12	9	10,3	
16	7	9	11	9	9,0	
17	8	10	10	5	8,3	
18	5	13	14	5	9,3	
19	10	15	17	7	12,3	
20	11	15	12	11	12,3	
21	11	13	13	9	11,5	
22	12	14	12	10	12,0	
23	15	17	13	13	14,5	
24	15	16	13	8	13,0	
25	15	13	12	10	12,5	
26	17	12	13	8	12,5	
27	14	10	14	10	12,0	
28	10	9	8	10	9,3	
29	17	9	13	10	12,3	
30	17	17	13	12	14,8	
31						
KA	11,2	11,1	12,4	8,8	10,9	

ON ILMOJA PIDELLYT!

Otsikon lause on niitä harvoja lausumia, jonka voi huoletta päästää ulos suustaan milloin tahansa - ja aina osuu oikeaan ja loukkamatta ketään.

Jatkamme vanhakyläläisen **Timo Karjakinin** säätilastoja, vierellä 2000 luvun kesäkuun lämpötilat aamulla kello kuusi. Tyhjään sarakkeeseen voi kirjata tämän vuoden tulokset ja tehdä syvällisiä päätelmiä maailman menosta.

Kaavion pilarit edustavat kesä- ja heinäkuun keskilämpötiloja Karjakinin pihalla aamulla kello kuusi-seitsemän. Viimeiset pilarit ovat keskiarvoja neljän vuoden ajalta.

VILLANVÄRJÄYSTÄ LUONNONKASVEILLA KURSSI

13. päivä elokuuta kello 15.00 alkaen Puolustusvoimien Virkistysmajalla Mäntlahdessa. Päättyy 15.8.

Ennen värjäyskurssin alkamista keräämme kasvit luonnosta yhteisvoimin ja liotamme niitä vuorokauden.

Kehrätty villa puratetaan lunalla. Värjäysvaihe tapahtuu meren rannassa, isojen rautapatojen ääressä.

Kurssin teoria osuus pidetään viihtyisässä virkistysmajassa, missä on myös mahdollisuus käydä saunassa ja uimassa.

Materiaalien hinnoista ja saatavasta villasta ilmoitetaan myöhemmin.

Yhteyshenkilö: **Laila Poelman** puh. **05 - 345 9998**.

JUMPPAA JA JOOGAA

Naiset ovat koko kevään käyneet ahkerasti Toivolassa jumppaamassa **Jaana Avellaan-Dufvan** johdolla. Jumpaajien joukko on pienentynyt, muutama syksyllä kävijöistä on jäänyt pois eikä uusia ole tullut tilalle. Ydinjoukko on uskollisesti keskiviikko- ja torstai-iltaisin kokoontunut Toivolaan kuntoa kohottamaan ja vartaloa muokkaamaan. Tilaa Toivolassa on liikunnan harrastajille, joten tervetuloa kaikki kunnostaan huolehtivat mukaan.

Sali on ollut lämmin, keväällä aurinkoisena päivänä joskus vähän liiankin lämmin. Ehkä se on vain tuntunut siltä, kun hiki on jumpatessa virrannut.

Ohjaajan puuttuminenkaan ei ollut esteenä liikunnasta innostuneille. Jaanan poissa ollessa jumpattiin kerran ilman ohjaajaa. Jokainen vain muisteli mitä on Jaanan johdolla tehty ja ainahan joku liike jollekin muistui mieleen.

Maaliskuussa kokeilimme muutaman kerran **rentouttavaa joogaa**. Kiinnittämällä huomion hengitykseen erilaisia liikkeitä tehdessä keho rentoutetaan. Jooga osoittautui niin ihanaksi keinoksi rentoutua, että halusimme kokeilla sitä vielä kerran toukokuussa.

Toiveemme toteutuu **23.5. klo 18.15**, jolloin Jaana pitää yhden jooga-tunnin. Silloin ovat kaikki asiasta kiinnostuneet tervetulleita kokeilemaan rentouttavaa joogaa. Jaanan jooga on helppoa maataan lattialla ja sisään - ja uloshengityksen tahtiin liikutellaan käsiä ja jalkoja ohjeiden mukaan.

Kansalaisopistossa alkoi loma jo huhtikuun puolella välissä, mutta me halusimme jumpata vielä toukokuussakin, joten Jaana jatkoi yksityistuntien pitämistä Toivolassa sunnuntaisin ja torstaisin klo 18.15-19.15. Vielä on muutama kerta jäljellä, joten tulkkaa tutustumaan. Syksyllä sitten jatketaan jumppaa keskiviikkoisin ja torstaisin ja toivottavasti maanantaisin joogaa.

Mervi Värri

HOLLANTILAISIA ARVOITUKSIA

Hatut

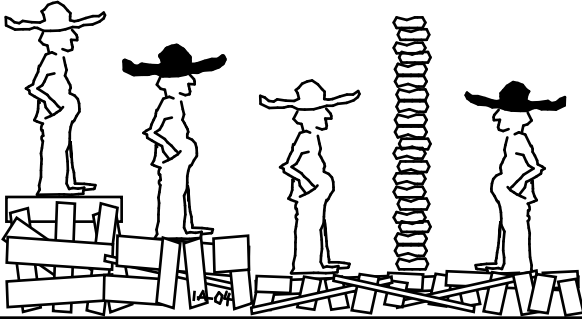
(Sanna Poelman)

Seinään päättyvillä portailla seisoo kolme miestä ja seinän takana yksi mies. Jokaisella on hatut päässä, kahdella on musta hattu ja kahdella valkoinen ja miehet tietävät tämän.

Ylimmällä portaalla seisova mies näkee kahdella alemmalla seisovan miehen hatut. Kesimmäisellä portaalla seisova näkee alimmalla seisovan hatun. Kaksi muuta miestä ei näe kenenkään hatun väriä.

Kysymys kuuluu: Kuka neljästä miehestä tietää hattunsa värin?

Vinkki: kukaan ei sano tietävänsä, ja silloin se yksi hoksaa.

KENEN VESILLÄ KALASTAT?

Visainen kysymys tämäkin, mutta alla olevasta kartasta saa vinkkiä.

Kartalla kalastuskuntien rajat. Lupia eri alueille saa seuraavilta:

Rakila: Jaakko Ravi puh. 05-345 9708

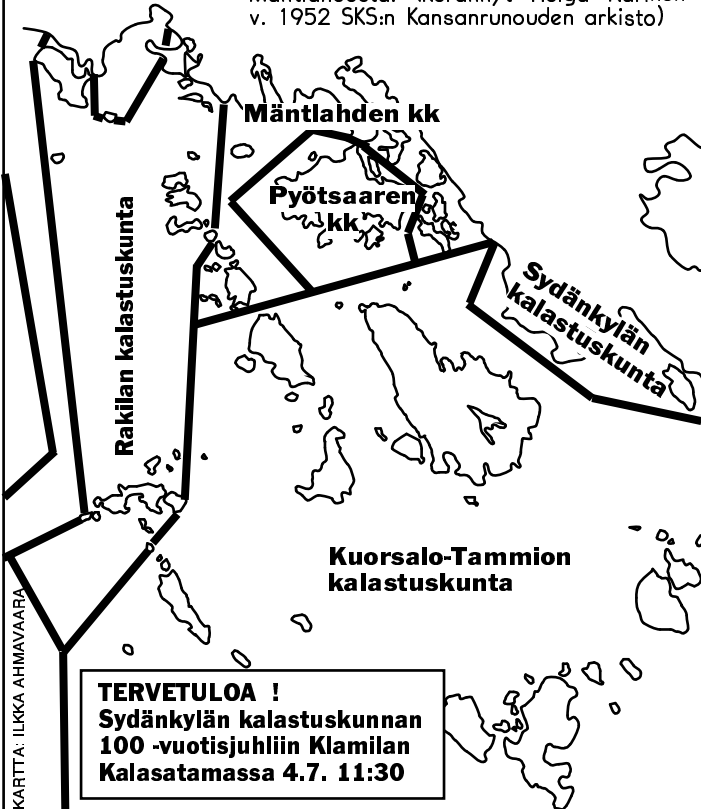
Mäntlahti: Ari Pöntynen puh. 050 321 0395

Pyötsaari: Marjatta Korpela puh. 05-345 9878

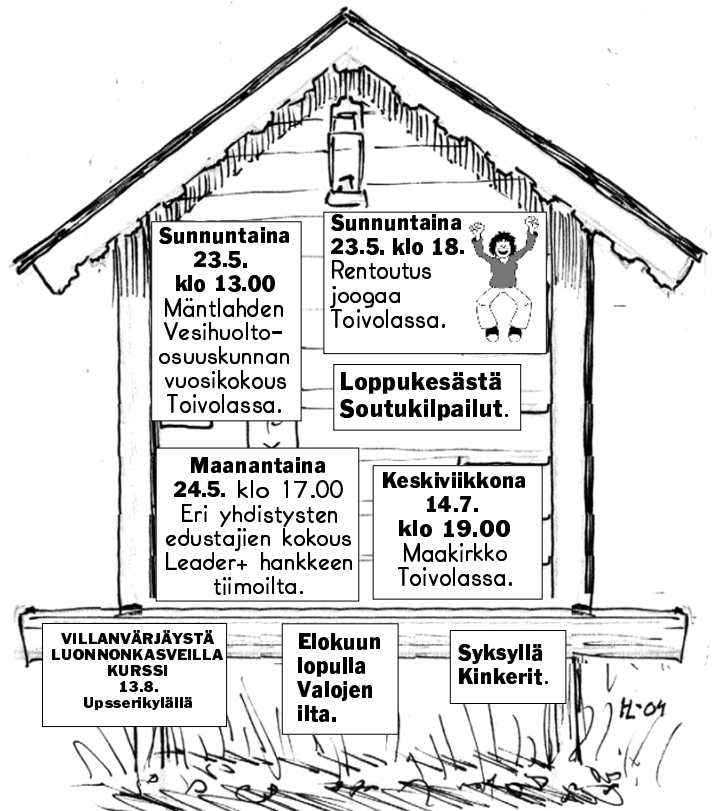
KALAONNEA!

"Kun ensi kerran tultiin kalasta kotiin, nakattiin vettä oven pielestä päälle, jotta miehellä aina olisi kalaonnea."

Anette Raussi s. 1868 kalastajan vaimo Mäntlahdesta. (Kerännyt Helga Narinen v. 1952 SKS:n Kansanrunouden arkisto)

Einsteinin tehtävän OIKEA ratkaisu: Viime numerossa väitimme ratkaisuksi kalajoja. Kalat on oikea kysymys, mutta vastaus on: saksalainen.

Ilmoitustaulu on taitajan kuvamanipuloima versio Hannu Löfmanin alunperin Rakilan ilmoitustaulua esittävästä piirroksesta.

Lampputehtävän ratkaisu:

Sytytä ensin lamppu katkaisijasta A ja anna palaa vähän aikaa. Sammuta ja sytytä lamppu katkaisijasta B ja mene huoneeseen. Jos lamppu palaa, oikea ratkaisu on B. Jos lamppu ei pala, mutta on lämmin, oikea ratkaisu on A. Jos kumpaakaan ei tapahdu, oikea ratkaisu on C.

Perinneruokaa Minnan tapaan:

Lohkopiirakka:

kuoritaikina:

4 dl vettä
2 tl suolaa
1/4 pala hiivaa
3 rkl öljyä
1 l sämpyläjauhoja,
vehnäjäouhoja (ruis-
jauhoja)

täyte:

2,5 l kuorittuja perunoita
1,5 l kuorittuja lanttuja
2 rkl suolaa
voita

- Sekoita veden joukkoon suola ja öljy.
- Lisää jauhot ja alusta taikina sitkeäksi.
- Kaaviloi uunipannun kokoinen levy pohjalevyksi ja hieman pienempi kanneksi.
- Raasta tai hienonna hakkurissa täyteaineet.
- Mausta suolalla.
- Levitä täyte pohjalevyille. Taita reunat.
- Rullaa piirakan kansi kaulimen ympärille ja siirrä päälle.
- Ummista piirakka.
- Paista 200 C-asteessa tunti.

Muunnos:

- Käytä täyteenä yksistään perunaa tai lanttua.
- Korvaa osa perunoista sianlihalla ja paista kauemmin.
- Käytä kuoritaikinana hapanta ruistaikinaa tai kokeile valmista pakasteruistaikinaa.